

SLIEM

(Mit-Taljan)

Helwa ma' l-ward titbewwes
fi tluġh ix-xemx il-fewġa,
tisma' fil-bogħ'd iġġelben
ta' l-ilma ġieri l-mewġa,
u fuk is-siġar jgħiannu
f'sakra ta' mħabba w ferħ,
l-agħisafar, jew jittajru
fid-dawl bla heda u serħ.

Fuq il-għoljiet xemxija,
fuq wileġ fuq widien,
miegħek nixtieq nittajjar,
O sħaba; kullimkien
miegħek nixtieq insiefer
taħt sema ikħal bħan-nir,
ħieles mir-rbit tad-dinja,
mill-qerq u mit-taqdir.

'Tini, Mulej, nitlobok,
l-hena ta' ruħ mostura,
semmagħni l-għanja kbira
li troddlok in-Natura;
darba ħilomt ġieħ u kobor,
u ward u għana w ġid;
is-sliem issa nitlobok,
is-sliem tiegħek irrid.

Għax tgħaddi, tmur il-fewġa,
Fil-ġonna l-ward jitbiel;
tinħall fix-xita s-sħaba,
ta' xejn ma jibqa' ħiel;
taħrab kull tama sbejħa
fil-aħħar minn qalb kullħadd,
biss ta' l-imħabba safja
il-għanja ma tmur qatt.

Dun Karm

F'ART TWELID ABRAM

Il-ħajra li nżur il-Mużew ta' Londra, tnisslet fija sa minn
mindu kont għadni Student tal-Filosofija, meta, għal bosta
drabi kont nisma' l-Prof. Mons. Salvu Grech iġid: "L-aqwa
da xewqa li għandi li mmur Londra, biex nara "l-British
Museum". Miet u din ix-xewqa ma qatagħha qatt. Niżzi
ħajr l'Alla li jien kelli x-xorti li mort Londra qatigħ u
dejjem bil-kliem tal-mejjet Professur rasi medħija, kont
insib il-għaxxa tiegħi, indur u nara f'dawk is-Swali bla
għadd, kull ma nstab moħbi fl-art, wirt taż-żmenijiet il-qodma.
Iva l-Mużew ta' Londra hu l-ewwel tad-Dinja għall-
kobar u għall-għana. F'nofsu sewwa hemm il-Librerija,
għamla qagħqa, bħall-knisja tal-Mosta, iżda xi daqxejn ikbar,
mimlija bil-kotba li nistgħu nsejħulhom ta' żmenijietna pal-
ċmini, kotba tal-minjatura, manuskritti, u l-kotba kollha li
inkitbu mindu Wittenberg fl-1455 inventa l-Istampa sal-jum
li ninsabu fih. Is-swali l-oħra jinsabu imburgati b'papi, ħaġar,
irħam, basalt, ġranit, imnaqqax b'geroglifiċi, b'kitba
kuneiformi, ta' kull ġens qadim tad-dinja, minn żmien Abram
u minn qabel ukoll, sal-lum. Imbagħad statwi, mummi,
foħħar, deheb, fidda, bronż. Fi ftit kliem tgħidulix x'hemm
f'dan il-Mużew, imma x'ma hemmx. Fih f'kelma waħda
il-ħrafa tad-dinja u l-ħrejjef ta' kollha kemm huma l-ġnus
li għadhom, li kienu u ntemmu, imnaqqax fil-bronż, fil-ħaġra
jew fil-foħħar.

Ma' idek ix-xellugija, kif tidħol il-bieb il-kbir, issib
l-ewwel sala, tassew kbira, u f'nofsha fiha l-magħrufa *Rosetta
Stone*—ħaġra tal-basalt, imnaqqax b'kitba kuneiformi u b'ge-
roglifiċi, li lill-għorrief tahom sil-muftieħ biex għarfu il-
kliem li hemm imnaqqax fil-knejjes, fl-isfinġi u fl-obeliski
tal-Egittu il-Qadim. Il-quddiem ftit ieħor; u max-xellug
tinzel ġo indana fejn hemm il-ġabra tal-fdal tas-Saltna
Siro-Babilonin, l-iktar ġnus sa issa magħrufa qodma, u li
kellhom ċiviltà. Minn din il-ġabra ta' foħħar, irħam, xbihat
kitba, wieħed kien jaħseb li l-ewwel Sultan li għaqqad il-
ġnus f'għaqda waħda, bena belt u ta l-ewwel liġi bil-miktub
kien il-kbir Sultan Hammurabi—aktarx Amrapher, Sultan
ta' Sennaar li għex 2,000 sena qabel Kristu. Kif kont in-
dur u nħares lejn il-vejrini u nifli d-deheb, il-fidda, l-idli,
ix-xbihat ta' bhejjem b'rashom ta' bnedmin, u bnedmin
rashom ta' ajkla u x'naf jien, nisma' ħsejjes ta' riglejn,
inħares u nilmaħ Professur, imdawwar b'ħafna nies, sejjer